

Velimir
Srića

USPJEŠNI ŠEFOVI su samouvjereni

Zamislimo skupinu prijatelja koja uvečer zabavu traži u karaoke baru. Tko će od njih prvi skupiti hrabrost, uzeti mikrofon u ruke i otpjevati pjesmu čitavom društvu? Hoće li to biti osoba koja ima najškolovaniji glas i najbolje je glazbeno obrazovana?

Vjerojatno ne! Školovani glazbenici svjesni su svojih vrli-
na i mana i prilično su samokritični. Zato će oklijevati da počnu

pjevati i tražit će izgovore, boli ih grlo, neće moći izvesti visoki C, nisu dosta vježbali... Umjesto njih koji su sigurno kompetentniji, prva će zapjevati osoba koja je najmanje inhibirana u vezi s javnim nastupom i pjevanjem. Njoj je svejedno hoće li nešto pogriješiti, spremna je pokušati i ne boji se neuspjeha. Njena percepcija vještina koje posjeduje dat će joj više hrabrosti od osobe čije su vještine zasigurno puno bolje. Dakle, prva osoba koja će pjevati u karaoke baru ne mora biti najsposobnija, ali mora biti najsamouvjerenija. Isto vrijedi za najbolje šefove.

Samouvjerenost počiva na uvjerenju da ćemo biti uspješni u situaciji u kojoj ćemo se naći. Naša osobnost utječe na naše ponašanje, a ono opet utječe na rezultate ili ishode. Što god radili, važno je

da osjećamo efikasni u obavljanju tog posla. O tome govori pojam **samo-efikasnost** (Self-Efficacy). Radi se o procjeni sposobnosti da organiziramo i izvedemo potrebne akcije kako bi se ostvarili očekivani rezultati.

Percepcija samo-efikasnosti

Možemo reći da će u karaoke baru prva zapjevati osoba s najvišom razinom percipirane samo-efikasnosti. Ona se ne boji ishoda jer očekuje da će uspjeti. Hrabrost i spremnost da pjeva nema veze s njenim glazbenim vještinama nego s procjenom što je u stanju s tim vještinama učiniti. Takva osoba bit će samouvjereniji šef od ostalih jer vjeruje da zna i može. Ljudi s visokom razinom percipirane samo-efikasnosti imaju povjerenja u svoju sposobnost da će udovoljiti potrebama nekog za-

datka. Oni interpretiraju zahtjeve i probleme kao izazove, a ne kao prijatne ili nepoželjne događaje. Usude se, jer se raduju zahtjevnoj situaciji u kojoj se mogu naći.

Ljudi s niskom razinom percipirane samo-efikasnosti skloni su sumnji u sebe, zabrinutosti i depresiji. Smatraju da nisu dorasli složenim situacijama i imaju niska očekivanja svoje sposobnosti obavljanja posla. Lako se predaju pred teškoćama i problemima, a tuđi komentar doživljavaju kao zlonamjernu kritiku i napad na ličnost.

Zašto su neki ljudi skloni manjku samopouzdanja i nedostatku opisane samo-efikasnosti? Za to je odgovorno više čimbenika: povijest prošlih neuspjeha, manjak podrške okoline, negativno tumačenje uspjeha i promašaja od strane roditelja, učitelja, su-